

Poul Mortensen (S):

Når man taler om beskæftigelsessituationen, så er det, ligesom man fra de fleste her i dag har talt om de rent økonomiske problemer, som er forbundet med arbejdsløshed.

Men det er, ligesom man glemmer eller måske ikke lige forstår eller er opmærksom på, hvilke psykiske problemer det skaber for dem, der er ramt af arbejdsløsheden. Jeg kan sige det med sikkerhed, jeg har nemlig selv prøvet at være ude i arbejdsløsheden, for lige at sige det til fru Grete Westergaard. Jeg er en af dem herinde i tinget, som har prøvet det på min egen krop igennem flere perioder, og jeg kan sige med sikkerhed, at den, der har prøvet at være ramt af arbejdsløshed, han føler sig i den grad sat udenfor, uden for samfundet på den måde, at hvis han bor i et mindre bysamfund eller inden for et område inden for et større bysamfund, ja så vil han helst færdes ude efter mørkets frembrud, fordi han netop føler sig som så meget sat udenfor, at han har en skyldfølelse over for det, som han overhovedet slet ingen skyld har i, nemlig den arbejdsløshed, han ufrivilligt er kommet ud i.

Der er et gammelt ord, der siger, at ledigang er roden til alt ondt, og derfor opfordrer jeg alle her i dette ting til at gøre alt, hvad man kan for at afhjælpe og imødegå den arbejdsløshed, man har nu, og den, der kommer, hvis ikke man vil gøre noget ved det, der tegner sig i den nærmeste fremtid til stor skade for vort samfund og til skade for den, der er ramt af det.

Kaj Hansen (DKP):

For et par dage siden modtog folketingets partier en henvendelse fra Danske Arkitekters Landsforbund og Akademisk Arkitektforening. I denne henvendelse gør arkitektforeningerne situationen op for dansk byggeri på følgende måde:

„Dansk byggeri befinder sig i øjeblikket i en paniksituation, som næsten har stoppet al planlægning og forberedelse af bolig- og institutionsbyggeri. Det har medført stor og stadig stigende arbejdsløshed, som truer med opløsning af byggeriets strukturer i alle led — fra planlægnings- og projekterings-team til de udførende virksomheder.“

Det er i virkeligheden situationen i en nøddeskal. Er det nu kommet som lyn fra

en klar himmel? Er det nu kommet som en tyv om natten og har overlistet regeringen og folketingets partier? Det er ikke tilfældet. Det er i virkeligheden en situation, der har været under udvikling i det meste af et års tid, uden at der fra folketingets side i tide er grebet ind heroverfor. Allerede den 1. februar, da vi behandlede kommunisternes forslag om at ophæve anlægs- og byggestopet og sætte ind for øget boligbyggeri, da kunne man, hvis man dengang havde lyttet til, hvad vi sagde, være blevet klar over, hvilken situation der ville udvikle sig, nemlig den situation, som vi nu står i. Dengang sagde boligministeren, efter at han havde redegjort for situationen, og jeg citerer fra Folketingstidende 1973-74, 2. samling, sp. 1672:

„Disse forhold giver i øjeblikket ikke anledning til at ændre den hidtidige praksis eller til at ophæve ordningen“, altså bygge- og anlægsstoppet.

Videre i sp. 1674:

„Der er dog sket og er også undervejs en vis dæmpning af byggeaktiviteten, men dette er jo i sig selv ikke foruroligende, idet det var formålet med bygge- og anlægsstoppet.“

Endelig erklæres det:

„. . . at vi ikke mener, der på nuværende tidspunkt foreligger oplysninger, som kan tilskynde til at slække på de foretagne restriktioner . . .“.

Dengang gjorde jeg heroverfor følgende gældende — sp. 1689:

„De, der virkelig vil sætte sig ind i situationen i bygge- og anlægssektoren, vil få bekræftet, at hvis det fortsætter i samme spor som nu, så er byggekatastrofen lige om hjørnet. På mange ingeniørkontorer og arkitekttegnestuer ved man ikke, hvad man skal tage fat på blot om to måneder. Da arbejdet her er første fase for boligbyggeri og anlægsarbejder, viser det, hvor alvorlig situationen er. Såfremt bygge- og anlægsstoppet ikke afvikles fornuftigt nu, samtidig med at der gennemføres foranstaltninger til et planmæssigt boligbyggeri, så anslår kyn-dige byggefolk — og det ved boligministeren — at kapaciteten i byggesektoren i andet halvår af 1974 kun vil være udnyttet 50-60 pct., og at det vil medføre en arbejdsløshed i byggefagene på 20.000 eller mere.“

Jeg synes, denne vurdering har vist sig på